

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (RP 114/2026 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- konsultativ tjänsteman Krista Sinisalo, finansministeriet
- överinspektör Petri Lindroos, Skatteförvaltningen.

Skattedelegationen har fått ett skriftligt yttrande av

- Företagarna i Finland rf.

Inga anmärkningar av

- Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket ändras.

Enligt propositionen ska yrkesmässiga jordbruksidkare och vattenbrukare under 2026 få tilläggsåterbäring av energiskatten på basis av förbrukningen av brännolja under 2025 till ett belopp av cirka 10 miljoner euro och på basis av förbrukningen av brännolja under 2026 till ett belopp av cirka 10 miljoner euro i samband med återbäringen av den ordinarie energiskatten år 2027. I praktiken betalas tilläggsåterbäring för lätt brännolja och återbäringsbeloppet är enligt förslaget fyra cent per liter.

Betänkande FiUB 17/2026 rd

Propositionen hänför sig till tilläggsbudgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den. Den tilläggsåterbäring som betalas år 2027 på basis av förbrukningen år 2026 beaktas vid beredningen av budgetpropositionen för 2027.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med propositionen är att de konsekvenser som situationen i Mellanöstern har för bränslepriserna ska lindras inom jordbruket genom att återbäringen av energiskatten temporärt höjs med totalt cirka 20 miljoner euro i fråga om återbäringarna för 2025 och 2026. I praktiken betalas tilläggsåterbäring för lätt brännolja och återbäringsbeloppet är enligt förslaget fyra cent per liter.

Enligt propositionen ska EU:s bestämmelser om statligt stöd beaktas vid tilläggsåterbäringen. Den gruppundantagsförordning som tillämpas på tilläggsåterbäringen förutsätter att den minimiskatt som anges i energiskattedirektivet betalas. Skattenivån efter återbäringen får således inte underskrida minimiskatten enligt energiskattedirektivet som för jordbruket är 2,1 cent per liter i fråga om lätt brännolja. Återbäring betalas inte för el och biobrännolja T, eftersom det maximibelopp som energiskattedirektivet tillåter redan återbärs för dem som regelbunden återbäring.

Av den föreslagna tilläggsåterbäringen gäller nästan 99 procent lätt brännolja och ersättande biobrännolja. Lätt brännolja används vid uppvärmning, liksom även framför allt i traktorer, torkar och andra arbetsmaskiner som används inom jordbruket. Resten av tilläggsåterbäringen ska gälla tung brännolja. Tung brännolja används närmast i växthus. För tung brännolja är tilläggsåterbäringen 4,49 cent per kilogram.

Propositionen innebär en ökning av utgifterna i statsbudgeten av engångskaraktär som uppgår till cirka 10 miljoner euro 2026 och till cirka 10 miljoner euro 2027. Propositionen ökar indirekt inkomstskatterna under de två åren med sammanlagt uppskattningsvis cirka 7 miljoner euro i och med att tilläggsåterbäringen av energiskatt ökar jordbrukarnas inkomster.

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet hänvisar också till sina budgetbetänkanden under de senaste åren (t.ex. FiUB 29/2025 rd) och konstaterar att utskottet redan i flera år har varit bekymrat över jordbrukets svaga lönsamhet. Situationen försvagas ytterligare av det förändrade ekonomiska läget till följd av krisen i Mellanöstern. De ökade kostnaderna för insatsvaror inverkar direkt på jordbrukarnas situation.

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Betänkande FiUB 17/2026 rd

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 114/2026 rd utan ändringar.

Helsingfors 15.6.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Jari Koskela saf
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Mika Lintilä cent
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Pia Viitanen sd
ersättare Jessi Jokelainen vänst
ersättare Janne Jukkola saml
ersättare Eeva Kalli cent
ersättare Mikko Lundén saf
ersättare Juha Mäenpää saf
ersättare Nasima Razmyar sd
ersättare Peter Östman kd.

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.

Betänkande FiUB 17/2026 rd

Reservation

Reservation /vänt

Motivering

I propositionen föreslås det att återbäringen av skatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket höjs temporärt på basis av förbrukningen av brännolja 2025 och 2026. I praktiken är återbäringsbeloppet fyra cent per liter för lätt brännolja. Propositionen ökar utgifterna i statsbudgeten med cirka 10 miljoner euro 2026 och cirka 10 miljoner euro 2027.

Lönsamhetskrisen inom jordbruket är ett verkligt och allvarligt problem. Jordbrukarnas försörjning, den inhemska matproduktionen och försörjningsberedskapen kräver en politik som stärker jordbrukets verksamhetsförutsättningar på lång sikt. Stödet får dock inte byggas upp på ett sätt som ökar beroendet av fossila bränslen eller försvagar incitamenten att övergå till utsläppsnåla lösningar.

Problemet med propositionen är att stödet nästan helt och hållet riktas till användningen av brännolja. Av den föreslagna tilläggsåterbäringen gäller nästan 99 procent lätt brännolja och ersättande biobrännolja. I praktiken är det därför i första hand fråga om att stödja användningen av fossil energi trots att jordbruket i stället borde få stöd för att öka energieffektiviteten, minska användningen av brännolja och övergå till förnybara lösningar.

Propositionen motiveras som en temporär åtgärd som hänför sig till en exceptionell situation. Detta undergrävs dock av att återbäringen av energiskatt inom jordbruket redan har höjts flera gånger på grund av exceptionella situationer. Enligt propositionen har återbäringen tidigare höjts för åren 2017, 2018 och 2021 samt senast på grund av energikrisen till följd av Rysslands anfallskrig. I och med denna proposition kommer skatteåterbäringen att ha höjts under fem år mellan 2017 och 2026 på grunder som hänför sig till bränslepriserna och den svaga skördeåren inom jordbruket.

Om stödet används upprepade gånger kan det inte betraktas som en genuin krisåtgärd av engångsnatur. Aktörerna inom jordbruket börjar förvänta sig att återbäringen av energiskatt också i framtiden höjs om bränslepriserna stiger. Det kan påverka investeringsbesluten och försvaga incitamenten att minska förbrukningen av brännolja eller fasa ut fossila bränslen. Denna risk identifieras också i propositionen.

För att stödja jordbruket måste man söka sådana metoder som ökar lönsamheten och funktionssäkerheten inom branschen utan att de samtidigt upprätthåller fossilberoendet. Stödet bör riktas till exempel till energieffektivitet, inhemsk förnybar energi, elektrifiering, biogas och andra lösningar som permanent minskar gårdarnas energikostnader och samtidigt stöder klimatmålen.

Därför anser vi inte att propositionen är ändamålsenlig. Det är motiverat att stödja jordbruket, men en tilläggsåterbäring som är bunden till användningen av fossila bränslen är inte ett hållbart sätt att hantera lönsamhetskrisen inom branschen.

Betänkande FiUB 17/2026 rd
Reservation

Förslag

Jag föreslår

att riksdagen förkastar lagförslaget och

att riksdagen godkänner ett uttalande. (Reservationens förslag till uttalande)

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen stöder jordbruket under kostnadskrisen på ett sätt som uppmuntrar aktörerna inom branschen att lösgöra sig från användningen av fossil energi.

Helsingfors 15.6.2026

Jessi Jokelainen vänst